

Прилог 15.1.a. Правила докторских студија за студенте уписане на докторске студије
почев од академске 2016/2017. године

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
05/2-2 бр. 1845/1-VI
15.11.2018. године

На основу члана 40. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ 88/17, 27/18 – др. закон и 73/18), члана 43. став 1. тачка 27. Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ број 201/18), члана 1. Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ број 191/16) и члана 90-105. Статута Филозофског факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, доноси

**ПРАВИЛА
ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА НА ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ**

I ПРЕДМЕТ УРЕЂЕЊА

Члан 1.

Овим правилима уређују се докторске студије Филозофском факултету (у даљем тексту: Факултет), поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације и друга питања од значаја за докторске студије.

II ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Основна начела

Члан 2.

Основна начела докторских студија су научно истраживање и учење кроз истраживање, иновативност, примена највиших међународних академских и научних стандарда и међународних мерила квалитета, транспарентност и међународна конкурентност. Факултет је отворен за све облике сарадње са сродним програмима докторских студија у земљи и иностранству.

Факултет организује и изводи докторске студије у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту: Закон), стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (у даљем тексту: Стандарди), статутотом Универзитета, односно Факултета, другим општим актима Универзитета, односно Факултета и овим правилима.

Задаци докторских студија

Члан 3.

Задаци докторских студија су:

- 1) стварање нових знања и њихова примена;

2) оспособљавање студената докторских студија (у даљем тексту: студенти) за самостално, оригинално и научно засновано истраживање којим се проширују границе знања као и критичко оцењивање рада других.

Облици докторских студија

Члан 4.

Докторске студије могу имати следеће облике:

- 1) студијски програм докторских студија чији је носилац Факултет;
- 2) студијски програм докторских студија за стицање заједничке дипломе (joint degree) или двоструке дипломе (double degree) која се стиче на докторским студијама које Факултет, организује са другом високошколском установом у Републици, односно у иностранству, која је акредитована за извођење студијских програма докторских студија;
- 3) студијски програм докторских студија на основу билатералног уговора између Универзитета, односно Факултета и стране високошколске установе која испуњава услове за издавање диплома доктора наука у складу са прописима земље порекла (cotutelle de these), у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Организација докторских студија

Члан 5.

Докторске студије изводе се у оквиру делатности високог образовања и научноистраживачког рада Факултета, односно Универзитета, а кроз студијске програме докторских студија.

Докторске студије се изводе на основу акредитованог студијског програма.

Члан 6.

Део студијског програма докторских студија Факултет може изводити у сарадњи са једним или више факултета и/или института у саставу Универзитета.

Када Факултет организује докторске студије у сарадњи са институтом или другом високошколском установом у Републици, односно у иностранству међусобни односи се уређују уговором који садржи: услове и начин обезбеђења кадрова, простора, опреме, лабораторије, наставне, стручне, научне и друге литературе, услове за ангажовање наставника и других лица која учествују у настави и који дају стручну подршку у организацији докторских студија, финансијске обавезе, вођење евиденције о уписаним студентима, издавање диплома и друга питања од интереса за уговорне стране.

Студијски програми

Члан 7.

Студијски програми докторских студија засновани су на стицању знања кроз самосталан, индивидуалан научноистраживачки рад, кроз предмете и друге научне и стручне активности које укључују критичко размишљање.

Савладавањем студијских програма докторских студија студент стиче компетенције квалификованог истраживача који може да спроводи одговорно и независно истраживање у складу са принципима добре истраживачке праксе и Националним оквиром квалификација.

Докторске студије трају три школске године, односно шест семестара, и имају обим од 180 ЕСПБ бодова. Факултет/матично одељење остварује докторске студије на основу акредитованог студијског програма. Облик и садржај рада на докторским студијама утврђује се студијским програмом. Настава се организује у форми предавања, консултативне наставе или блок наставе, у зависности од броја пријављених студената и има интерактивну форму и садржај. Настава за групу (више од пет) студената организује се у форми предавања, по семестрима или блок наставе, у складу са планом извођења наставе.

Језик студија

Члан 8.

Докторске студије се изводе на српском језику или страном језику уколико је такав програм акредитован.

Факултет, може организовати и изводити поједине делове докторских студија, као и организовати полагање испита и израду и одбрану докторске дисертације страном језику, у складу са статутом Универзитета, односно Факултета, другим општим актима Универзитета, односно Факултета и овим правилима.

Услови уписа на докторске студије

Члан 9.

Уписне квоте одређују се према расположивости истраживачких, наставничких и менторских капацитета, у складу са дозволом за рад и Планом уписа.

Општи услови за упис на докторске студије прописани су Законом, Статутом Универзитета, односно Факултета и општим актима Универзитета, односно Факултета, а ближи услови прописују се студијским програмом, у складу са Стандардима.

На докторске студије може се уписати лице које има:

- 1) завршене одговарајуће мастер академске студије, односно интегрисане студије са најмање 300 ЕСПБ бодова, односно завршене најмање одговарајуће четворогодишње студије по прописима који су важили до ступања на снагу Закона, и општом просечном оценом од најмање 8 на основним академским и мастер академским студијама, интегрисаним студијама односно четворогодишњим студијама завршеним по прописима који су важили до ступања на снагу Закона;
- 2) завршене одговарајуће мастер академске студије, односно интегрисане студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и најмање 5 научних радова објављених у часописима са листе ресорног министарства пре уписа на докторске студије или
- 3) завршене неодговарајуће мастер студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и просечном оценом најмање 8 на основним академским студијама као и на мастер студијама, ако положи диференцијални испит. Садржај и обим диференцијалног испита, као и састав испитне комисије, одређује одељење.

У студијском програму докторских студија прописују се одговарајуће завршене мастер академске студије, интегрисане студије односно четворогодишње студије по

прописима који су важили до ступања на снагу Закона као услов за упис на докторске студије.

На студијски програм докторских студија може се без пријемног испита уписати лице које је започело докторске студије у истој области на другој високошколској установи, под условима утврђеним студијским програмом, на начин и по поступку утврђеним општим актима Универзитета и Факултета.

Лице из става 5. овог члана може се уписати само као самофинансирајући студент и не убрја се у одобрени број студената за одређени студијски програм.

Лице из става 5. овог члана не може се уписати на студијски програм уколико му је до окончања студијског програма на високошколској установи на којој студира остало 60 или мање ЕСПБ бодова.

Рангирање кандидата

Члан 10.

Редослед кандидата за упис на докторске студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер студијама, остварених научних резултата, резултата пријемног испита и квалитета мотивационог писма.

Рангирање кандидата за упис на докторске студије врши се на основу:

1. резултата претходног рада (максимум 40 бодова),
2. резултата пријемног испита (максимално 40 бодова) и
3. квалитета мотивационог писма (максимум 20 бодова).

Вредновање резултата претходног рада (П) рачуна се на следећи начин:

а) Уколико је кандидат завршио основне академске и мастер академске студије вредновање резултата претходног рада рачуна се према формули: $P = (ОПО/Д) \times 16 + М$

ОПО – општа просечна оцена, израчунава се на следећи начин:
 $ОПО = ((ОцОС \times ОСбод) + (ОцМС \times МСбод)) / (ОСбод + МСбод)$

ОцОС = просечна оцена на основним студијама

ОцМС = просечна оцена на мастер студијама

ОСбод = укупан број ЕСПБ на основним студијама (240)

МСбод = укупан број ЕСПБ на мастер студијама (60)

Д – дужина студирања у месецима (сваки започети месец рачуна се као пун месец) израчунава се према формули: $Д = (Д1 + Д2) / 12$

Д1– дужина студирања у месецима на основним студијама

(уколико је $Д1 < 48$ узима се да је $Д1 = 48$)

Д2– дужина студирања у месецима на мастер студијама

(уколико је $Д2 < 12$ узима се да је $Д2 = 12$)

M = бодови за објављени рад по основу категоризације министарства надлежног за науку (максимално 8). (Ако Кандидат има објављене радове обавезан је да пријави један рад за који сматра да је репрезентативан, то јест носи највећи број бодова по основу категоризације министарства надлежног за науку)

б) Уколико је кандидат завршио студије у четворогодишњем трајању, уписане пре доношења ЗВО вредновање резултата претходног рада рачуна се према формули:

$$P = (PO/D) \times 16 + M$$

ПО – просечна оцена студирања

Д – дужина студирања у месецима (сваки започети месец рачуна се као пун месец и уколико је $D < 48$ узима се да је $D = 48$)

Дужина студирања рачуна се према формули: $D = (D + D/4)/12$

M = бодови за објављени рад по основу категоризације министарства надлежног за науку (максимално 8) (Кандидат је обавезан да пријави један рад за који сматра да је репрезентативан, односно носи највећи број бодова по основу категоризације министарства надлежног за науку)

в) Уколико је кандидат завршио студије у четворогодишњем трајању, уписане пре доношења ЗВО и мастер студије вредновање резултата претходног рада рачуна се према обе формуле наведене под а) и б) и приликом рангирања узима се у обзир бољи резултат.

Резултати пријемног испита утврђују се на основу критеријума и мерила која пропише одељење, одлуком о организацији и реализацији пријемног испита.

Квалитет мотивационог писма утврђује се на основу критеријума и мерила која пропише одељење, одлуком о организацији и реализацији пријемног испита.

За кандидате који су завршили интегрисане студије узима се просечна оцена остварена на тим студијама, дужина студирања, остварени научни резултати, резултат пријемног испита и квалитет мотивационог писма.

Комисија за упис

Члан 11.

Комисију за упис чине: продекан за науку, руководилац студијског програма докторских студија и најмање два наставника који учествују у реализацији студијског програма докторских студија и испуњавају услове за ментора.

Комисију за упис образује одељење.

Комисија за упис сачињава прелиминарни редослед кандидата за упис у прву годину студијског програма докторских студија на основу испуњености услова из члана 10. ових правила.

На основу мерила из члана 10. ових правила Факултет саставља ранг листе пријављених кандидата за све студијске програме и доставља их Универзитету.

Коначну ранг листу објављује Универзитет.

Страни држављани

Члан 12.

Страни држављани могу да се упишу на докторске студије под истим условима као и држављани Републике Србије.

Износ школарине за стране држављане посебно се утврђује.

Уколико докторске студије жели да упише кандидат који је неке од претходних нивоа студија завршио у иностранству, пре пријаве на конкурс мора се извршити признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања, у складу са Законом и Правилником о вредновању страних студијских програма и признавању страних високошколских исправа ради наставка образовања Универзитета.

Магистри наука

Члан 13.

Лица са звањем магистра наука, могу се уписати на докторске студије у одговарајућој области, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Уговор о студирању

Члан 14.

Са студентом који се уписује на докторске студије, Факултет, закључује уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе (Образац прописан општим актом Универзитета: Образац 1).

Ментор студија и потенцијални ментор

Члан 15.

Студенту који се уписује на докторске студије матично одељење, после уписа одређује ментора студија из реда наставника ангажованих на студијском програму, који га усмерава и упућује у научне садржаје које је потребно да савлада и помаже у избору потенцијалног ментора. Студент уз консултације са ментором студија прави избор предмета са уписаног студијског програма, односно других студијских програма докторских студија на Факултету, односно Универзитету.

Студент може да изабере највише 1/3 изборних предмета из других студијских програма на Факултету, односно Универзитету, уз сагласност руководиоца студијског програма. Студент може да изабере највише два предмета по семестру код истог наставника, у складу са студијским програмом.

Потенцијални ментор заједно са студентом учествује у састављању плана истраживања, формулисању теме докторске дисертације, припреми пријаве и образложења теме докторске дисертације и другим активностима везаним за докторске студије.

Рок за завршетак докторских студија

Члан 16.

Статус студента докторских студија престаје ако студент не заврши студије у року од двоструког броја школских година потребних за реализацију студијског програма.

Студенту се на лични захтев, поднет пре истека рока из става 1. овог члана, може продужити рок за завршетак студија до истека рока у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

III НАСТАВНИЦИ И ИСТРАЖИВАЧИ

Услови за ангажовање на докторским студијама

Члан 17.

Наставници и истраживачи изабрани у научно звање ангажовани на извођењу докторских студија морају да испуњавају услове дефинисане Стандардима и да су компетентни у одговарајућој научној области.

Сукоб интереса

Члан 18.

За ментора и члана комисије не може бити именовано лице које је са кандидатом у сродству или пословном односу изван Универзитета или односу било које врсте, који може довести до сукоба интереса.

Ментор

Члан 19.

Ментор надзире и усмерава рад студента током израде докторске дисертације, прати квалитет истраживачког рада студента, подстиче учешће у научним пројектима и објављивање радова студента.

Ментор се стара да истраживања теку по плану, тако да се сва истраживања неопходна за израду докторске дисертације обаве у предвиђеном временском року и процењује да ли су истраживања достигла ниво неопходан за докторску дисертацију, у погледу обима и квалитета.

Ментор даје писано мишљење о спроведеном истраживању и постигнутом научном доприносу докторске дисертације које разматра матично одељење пре утврђивања предлога чланова Комисије за оцену докторске дисертације.

Ако постоје два ментора, сваки од њих преузима одговорност за унапред одређени део истраживања и поступка израде докторског рада.

Члан 20.

За ментора се може одредити:

- 1) наставник Факултета;
- 2) истраживач изабран у научно звање, који је запослен на Факултету, односно институту у саставу Универзитета;
- 3) професор емеритус Универзитета;
- 4) члан САНУ у радном саставу који је пре пензионисања имао наставно или научно звање;
- 5) лице с еквивалентним звањем из тач. 1. и 2. овог члана, ако је реч о ментору који је звање стекао у иностранству када су у питању докторске студије из члана 4. тачка 3. ових правила, као и у другим случајевима када је одређен за другог ментора.

Студенту се могу одредити и два ментора, с тим да један од ментора испуњава услове из става 1. тач. 1-4. овог члана.

Ментор мора имати референце из научне области којој припада тема докторске дисертације и испуњавати друге услове из Стандарда.

Када су у питању интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни студијски програми обавезно се одређују два ментора.

Члан 21.

Ментор може да води истовремено највише пет студената који су на докторским студијама, у складу са Стандардима.

Ментор који је преузео менторство пре одласка у пензију, има право да менторство изведе до краја, у складу са Законом.

Промена ментора

Члан 22.

Изузетно, студент или ментор могу да поднесу декану писани захтев са образложењем за прекид менторског односа.

Уколико је захтев из става 1. овог члана оправдан, декан покреће поступак за избор новог ментора.

IV ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ И УСЛОВИ ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Појам докторске дисертације

Члан 23.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области или више научних области и подложна је јавној оцени.

Докторска дисертација је рад монографског типа.

Докторска дисертација, треба да буде израђена у складу са етичким стандардима.

Облик и садржај докторске дисертације

Члан 24.

Докторска дисертација има прописан облик и садржај. Облик и садржај докторске дисертације прописује Универзитет и саставни је део правилника Универзитета (Образац прописан општим актом Универзитета: Прилог 1: Облик и садржај докторске дисертације).

Члан 25.

Докторска дисертација се пише и брани на српском језику.

Докторска дисертација се може написати и/или бранити и на страном језику и ако се студије не реализују на том језику, под условом да чланови комисије за оцену, односно чланови комисије за одбрану докторске дисертације владају тим језиком, при чему се сачињава проширени апстракт на српском језику.

Пријаве и извештаји комисија када се дисертација брани на страном језику морају да буду и на српском и на одговарајућем страном језику.

1. Пријава теме докторске дисертације

Подношење пријаве теме
докторске дисертације

Члан 26.

Студент може да пријави и приступи одбрани предлога теме докторске дисертације у трећем семестру докторских студија.

Члан 27.

Студент подноси пријаву предлога теме докторске дисертације матичном одељењу на одговарајућем образцу (Образац прописан општим актом Универзитета: Образац 2).

Уз пријаву студент прилаже:

- образложење предлога теме (научна област из које је тема, предмет научног истраживања, основне хипотезе, циљ истраживања и очекивани резултати, методе истраживања и оквирни списак стручне литературе која ће се користити);
- биографију кандидата;
- библиографију кандидата;
- изјаву да предложеној тему кандидат није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству;
- мишљење Комисије за оцену етичности истраживања при Одељењу за психологију за истраживања из области психологије, односно одговарајућих етичких комитета о етичким аспектима истраживања, уколико је предвиђено посебним прописима.

Образложење предлога теме докторске дисертације може бити у обиму од 8 до 20 страна текста, односно до 36000 словних знакова са размаком и са структуром у складу са општим актом Универзитета (без списка литературе и пратећих прилога).

Пријава садржи и одобрење потенцијалног ментора да студент може да пријави предлог теме докторске дисертације.

Члан 28.

Пријаву теме докторске дисертације разматра матично одељење и предлаже ментора и Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости
теме докторске дисертације

Члан 29.

Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације именује Наставно-научно веће на предлог матичног одељења.

Комисију чине најмање три а највише 5 наставника и истраживача из научне области из које је тема докторске дисертације и који испуњавају услове из Стандарда, од којих један члан није у радном односу на Факултету на којем је пријављена тема докторске дисертације.

Комисија бира председника из реда својих чланова.

Предложени ментор не може бити члан Комисије.

Студент докторских студија брани предложену тему пред Комисијом за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, предложеним ментором и осталим заинтересованим лицима. Студент може да брани предлог теме и ван испитног рока.

Комисија по успешно завршеној одбрани то евидентира у записнику о одбрани предлога теме докторске дисертације који доставља секретар матичног одељења.

Уколико студент не одбрани предлог теме, Комисија то евидентира у записнику у коме наводи које допуне и исправке у образложењу предлога теме студент мора да изврши.

Студент има право да поново брани предлог теме после извршених допуна и исправки а на основу одобрења предложеног ментора. Докторанд који после поновљеног полагања не одбрани предлог теме докторске дисертације губи статус студента.

Извештај Комисије за оцену научне заснованости
теме докторске дисертације

Члан 30.

Председник Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације у року од 30 дана од дана именовања Комисије припрема извештај о оцени и научној заснованости теме докторске дисертације на основу мишљења чланова Комисије, а извештај потписују сви чланови комисије.

Извештај комисије из става 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (име, презиме и биографију кандидата, предлог теме, податке о претходном школовању кандидата и о оствареним ЕСПБ бодовима на докторским студијама и оцену важнијих радова кандидата);
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- основне хипотезе од којих ће се полазити у истраживању (хипотезе које ће се научно потврдити или оборити);
- методе које ће се у истраживању применити;
- очекиване резултате и научни допринос (конкретно навести очекивани допринос одређеној области науке);

- оквирни списак литературе;
- закључак и оцену да ли је кандидат одбранио предложену тему;
- име и референце предложеног ментора;
- датум и потпис чланова комисије.

Члан комисије може поднети издвојено мишљење о научној заснованости теме докторске дисертације, са образложењем.

Извештај комисије се предаје и у електронском облику.

Матично одељење разматра Извештај комисије и ако га прихвати, доставља Комисији за докторске студије Наставно-научног већа Факултета.

Комисија за докторске студије разматра извештај који, са одговарајућим предлогом, упућује Наставно-научном већу Факултета.

Уколико Комисија не сачини извештај у року из става 1. овог члана, именује се нова комисија.

Одлука о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора

Члан 31.

Одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора доноси Наставно-научно веће Факултета, на основу извештаја комисије из члана 30. ових правила и писане сагласности о прихватању менторства.

Наставно-научно веће приликом доношења одлуке оцењује:

- 1) да ли је реч о оригиналној идеји и
- 2) да ли је тема од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште.

Разматрајући извештај Наставно-научно веће Факултета може донети одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора, одлуку о неприхватању теме докторске дисертације и одређивању ментора, односно закључак о одлагању са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Негативна одлука Наставно-научног већа из става 3. овог члана мора бити образложена.

Сагласност на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора

Члан 32.

На одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора сагласност даје одговарајуће веће научних области Универзитета.

Уз захтев за давање сагласности (Образац прописан општим актом Универзитета: Образац 3.), Веће научних области прилажу се и:

- одлука Наставно-научног већа Факултета о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора и
- извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације.

Веће научних области оцењује:

- 1) да ли се из образложења теме може закључити да је реч о оригиналној идеји;

2) да ли је предложена тема од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште и

3) да ли ментор испуњава услове прописане општим актом Универзитета.

У поступку одлучивања о захтеву за давање сагласности, Веће научних области може донети одлуку о давању сагласности или одлуку да се не даје сагласност на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора. Ако Веће научних области оцени да недостају одређени елементи потребни за одлучивање, донеће закључак о одлагању разматрања захтева ради прибављања допуне и одредиће рок у коме Факултет треба да достави тражену допуну.

Веће научних области је дужно да донесе одлуку о давању или одлуку којом се не даје сагласност у року од 60 дана од дана пријема захтева на Универзитету.

Негативна одлука већа научних области из става 5. овог члана мора бити образложена.

На негативну одлуку Већа научних области из става 5. овог члана Факултет може поднети приговор Сенату Универзитета у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Сенат може усвојити приговор ако утврди да је основан и донети одлуку о давању сагласности на предлог теме докторске дисертације и одређивању ментора или одбити приговор као неоснован и донети одлуку којом се потврђује првостепена одлука.

Одлука Сената Универзитета о приговору је коначна.

Достављање одлуке

Члан 33.

По добијању одлуке о давању сагласности, Факултет одлуку о прихватању теме и одређивању ментора доставља студенту и ментору.

2. Оцена докторске дисертације

Подношење докторске дисертације на оцену

Члан 34.

Студент који је завршио израду докторске дисертације подноси је на оцену уколико је испунио све услове предвиђене студијским програмом докторских студија и има као први аутор, односно аутор са највећим доприносом, најмање један објављен рад у научном часопису са листе министарства надлежног за послове науке, који је садржински повезан са докторском дисертацијом, у складу са Стандардима.

Уколико рад није објављен у часопису прихватиће се и рад коме је додељен DOI број.

Уколико има више аутора рада са подједнаким доприносом у раду, само један од аутора може да користи тај рад као услов за одбрану докторске дисертације.

Мишљење о испуњености услова за одбрану докторске дисертације даје матично одељење и предлаже Комисију за оцену докторске дисертације.

Члан 35.

Пре упућивања докторске дисертације у поступак оцењивања Факултет врши проверу оригиналности одговарајућим софтвером, у складу са одредбама Правилника о

поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду.

Ментор је у обавези да оцени извештај о провери докторске дисертације на основу резултата софтверске анализе коју упутити Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“.

Писано мишљење о процени оригиналности докторске дисертације и резултате софтверске анализе ментор доставља декану и самосталном стручнотехничком сараднику за послове подршке научноистраживачком и наставном раду.

Административне послове у вези са применом Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду обавља самостални стручнотехнички сарадник за послове подршке научноистраживачком и наставном раду.

Члан 36.

Докторску дисертацију у електронском облику и одговарајућем броју штампаних примерака студент подноси Факултету најкасније шест месеци пре истека рока за завршетак студија.

Уз дисертацију кандидат подноси писану сагласност ментора да може поднети докторску дисертацију на оцену.

Комисија за оцену докторске дисертације

Члан 37.

По пријему завршене докторске дисертације, а на предлог матичног одељења Наставно-научно веће Факултета именује Комисију за оцену докторске дисертације.

Комисију из става 1. овог члана чине најмање три а највише 5 чланова, од којих један члан није у радном односу на Универзитету или Факултету.

Члан комисије из става 1. овог члана може бити наставник Универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације ако испуњава услове из Стандарда који важе за ментора и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

Комисија из става 1. овог члана бира председника из реда својих чланова.

Ментор не може бити члан Комисије за оцену докторске дисертације.

Извештај Комисије за оцену докторске дисертације

Члан 38.

Председник Комисије за оцену докторске дисертације припрема извештај на основу прикупљених писаних мишљења чланова комисије, а извештај потписују сви чланови комисије.

Извештај комисије из става 1. овог члана садржи:

– основне податке о кандидату и дисертацији (основни подаци о кандидату, наслову дисертације, њеном обиму и библиографским подацима);

- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- основне хипотезе од којих се се полазило у истраживању (да ли су хипотезе научно потврђене или оборене);
- кратак опис садржаја дисертације;
- остварене резултате и научни допринос дисертације (конкретно навести остварени допринос одређеној области науке);
- објављене и саопштене резултате који чине део докторске дисертације;
- закључак са образложењем научног доприноса докторске дисертације (навести да је дисертација урађена према одобреној пријави, да је оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану) и
- датум и потпис чланова комисије.

Члан комисије из става 1. овог члана може поднети издвојену оцену докторске дисертације, са образложењем.

Комисија за оцену докторске дисертације може оценити да докторска дисертација може да се прихвати у предатом облику, или да је потребно извршити одређене исправке, или да докторска дисертација не може да се прихвати.

У року од 45 дана од дана именовања, Комисија подноси Наставно-научном већу Факултета извештај о оцени докторске дисертације.

У случају да Комисија не сачини извештај у року из става 4. овог члана, именује се нова комисија.

Увид јавности

Члан 39.

Након пријема извештаја Комисије за оцену докторске дисертације, декан је дужан да докторску дисертацију и извештај Комисије о оцени докторске дисертације учини доступним јавности у библиотеци Факултета/одељења и у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и Универзитета, до одбране дисертације.

Рок за увид јавности је 30 дана пре усвајања извештаја комисије.

Уколико постоје примедбе на извештај или на докторску дисертацију, Комисија за оцену докторске дисертације у року од 30 дана даје мишљење о примедбама и целокупну документацију доставља Наставно-научном већу Факултета.

Одлуке о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и о именовању Комисије за одбрану

Члан 40.

Одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и одлуку о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације доноси Наставно-научно веће Факултета по истеку рока из члана 39. став 2. ових правила.

Наставно-научно веће Факултета разматрајући извештај Комисије даје оцену и образлаже:

- 1) да ли је завршена докторска дисертација у складу са одобреном темом и
- 2) да ли наводи садржани у реферату потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

Наставно-научно веће Факултета разматрајући извештај може донети одлуку о усвајању извештаја и именовати Комисију за одбрану докторске дисертације, одлуку којом се извештај не усваја, или закључак о одлагању доношења одлуке са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај Комисије за оцену докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Уколико Наставно-научно веће Факултета не прихвати извештај Комисије именује се нова комисија. Одлука о неприхватању извештаја мора бити образложена.

Уколико Наставно-научно веће прихвати негативан извештај Комисије за оцену докторске дисертације, докторска дисертација се одбија и кандидат не може поново да је пријави. Одлука о одбијању мора бити образложена.

Одлука Наставно-научног већа Факултета је коначна.

3. Одбрана докторске дисертације

Комисија за одбрану докторске дисертације

Члан 41.

Комисију за одбрану докторске дисертације именује Наставно-научно веће Факултета на предлог матичног одељења.

Комисију за одбрану докторске дисертације чине најмање три а највише 5 чланова, од којих један члан није у радном односу на Факултету или Универзитету.

Члан комисије из става 1. овог члана може бити наставник Универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације ако испуњава услове из Стандарда који важе за ментора и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

Комисија из става 1. овог члана бира председника из реда својих чланова.

Ментор не може бити члан комисије из става 1. овог члана.

Сагласност на одлуке о усвајању извештаја
Комисије за оцену докторске дисертације и о
именовању Комисије за одбрану докторске дисертације

Члан 42.

На одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и одлуку о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације сагласност даје одговарајуће веће научних области Универзитета.

Уз захтев за давање сагласности (Образац 4. прописан општим актом Универзитета) Већу научних области прилажу се и:

- одлука Наставно-научног већа Факултета о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације;
- извештај комисије о оцени докторске дисертације;
- примедбе на извештај комисије (уколико их је било);
- мишљење Комисије за оцену докторске дисертације о примедбама (уколико их је било) и
- одлука Наставно-научног већа Факултета о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације.

Веће научних области оцењује:

- 1) да ли је урађена докторска дисертација у складу са темом на коју је Универзитет дао сагласност и
- 2) да ли наводи садржани у извештају потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

У поступку одлучивања о захтеву за давање сагласности на одлуку о усвајању извештаја Комисије и одлуку о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације Веће научних области може донети одлуку о давању сагласности или одлуку да се не даје сагласност на одлуку о усвајању извештаја. Ако Веће научних области оцени да недостају одређени елементи потребни за одлучивање, донеће закључак о одлагању разматрања захтева ради прибављања допуне и одредиће рок у коме Факултет треба да достави тражену допуну.

Веће научних области дужно да донесе одлуку о давању или одлуку којом се не даје сагласност у року од 60 дана од дана пријема захтева на Универзитету.

Негативна одлука Већа научних области из става 5. овог члана мора бити образложена.

На негативну одлуку Већа научних области из става 5. овог члана, Факултет подносилац захтева може поднети приговор Сенату Универзитета у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

Сенат може усвојити приговор ако утврди да је основан и донети одлуку о давању сагласности на извештај о урађеној докторској дисертацији или одбити приговор као неоснован и донети одлуку којом се потврђује првостепена одлука.

Одлука Сената Универзитета о приговору је коначна.

Јавна одбрана докторске дисертације

Члан 43.

Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна, а кандидат је брани пред Комисијом за одбрану докторске дисертације.

Дан, час и место одбране заказује се посебном одлуком декана, најкасније у року од 30 дана од дана давања сагласности Универзитета на извештај Комисије о оцени докторске дисертације.

Информација о одбрани докторске дисертације са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се у средствима јавног информисања и на интернет страници Факултета, најкасније пет дана пре датума одржавања одбране.

Одбрани обавезно присуствује ментор и сви чланови Комисије за одбрану докторске дисертације.

Изузетно, члан Комисије за одбрану докторске дисертације који је из иностранства може учествовати у одбрани путем видео конференцијске линије, што се констатује у записнику са одбране докторске дисертације.

Председник Комисије за одбрану докторске дисертације отвара поступак усмене одбране, укратко износи биографске податке о кандидату и процедурама које су претходиле одбрани.

После речи председника Комисије за одбрану докторске дисертације, кандидат у оквиру времена које му одреди комисија, а највише до 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио, посебно истиче научне доприносе и износи закључке до којих је у докторској дисертацији дошао.

После излагања кандидата, чланови Комисије за одбрану докторске дисертације постављају питања, а могу тражити и објашњења у вези са дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови комисије и да пружи тражена објашњења.

Када Комисија за одбрану докторске дисертације утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник Комисије саопштава да је одбрана закључена и Комисија се повлачи ради гласања и доношења одлуке.

Одлука о одбрани докторске дисертације

Члан 44.

Комисија за одбрану докторске дисертације може донети одлуку да је кандидат „одбранио“ или „није одбранио“ докторску дисертацију.

Одлука се доноси већином гласова укупног броја чланова Комисије.

Након доношења одлуке, председник Комисије јавно саопштава одлуку.

О усменој одбрани докторске дисертације води се записник који потписују сви чланови Комисије.

Члан Комисије из члана 43. став 5. ових правила не потписује записник из става 4. овог члана, већ се изјашњава о прихватању записника, о чему се на крају записника ставља посебна забелешка.

Записник се саставља на српском језику, а у случају одбране на неком другом језику записник се саставља и на том језику.

Докторска дисертација се брани само једанпут, кандидат не може да поново брани докторску дисертацију коју није одбранио и губи статус студента

Члан 45.

Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука у одговарајућој научној области, односно мултидисциплинарној научној области, у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива Националног савета за високо образовање и акредитованим студијским програмом.

V ЗАШТИТА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Члан 46.

Израда докторске дисертације се спроводи у складу са правилима поштовања и заштите интелектуалне својине, а у одређеним случајевима и у складу са Законом о заштити пословне тајне.

Члан 47.

У случају да резултати истраживања докторске дисертације укључују иновацију подобну за заштиту права интелектуалне својине, студент и ментор о томе обавештавају декана и Центар за трансфер технологије Универзитета.

Центар за трансфер технологије Универзитета спроводи поступак правне заштите и комерцијализације резултата истраживања, у складу са одредбама Правилника о правној

заштити, привредном искоришћавању интелектуалних добара и раду Центра за трансфер технологије Универзитета.

VI РЕПОЗИТОРИЈУМ ОДБРАЊЕНИХ ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 48.

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ као организациона јединица Универзитета, формира регистар и базу у електронском облику (Дигитални репозиторијум Универзитета) у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација на Универзитету и факултетима, заједно са извештајем комисије за оцену докторске дисертације (без видљивих потписа у складу са заштитом података о личности), подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, са циљем да се сви наведени подаци учине јавно доступним.

У докторској дисертацији се као обавезни саставни делови налазе и следеће потписане изјаве:

- потписана изјава о ауторству којом се тврди да у докторској дисертацији нема делова којима се нарушавају ауторска права других особа;
- потписана изјава да су обе верзије, штампана и електронска, истоветне;
- потписана изјава којом се овлашћује Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ да дисертацију чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитета, те је учини доступном јавности, под условима дефинисаним лиценцом за коју се аутор одлучи.

Обрасци изјава и понуђене лиценце из става 2. овог члана саставни су део Правилника Универзитета (Обрасци 5, 6 и 7 прописани општим актом Универзитета).

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ трајно чува штампану и електронску верзију докторских дисертација одбрањених на Универзитету.

Копију садржаја који се чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитет је дужан да у року од три месеца од одбране докторске дисертације достави у централни репозиторијум који води надлежно министарство.

VII ПРОМОЦИЈА ДОКТОРА НАУКА

Члан 49.

Факултет на коме је кандидат одбранио докторску дисертацију дужан је да у року од месец дана од дана одбране достави Универзитету оригинал записника са одбране докторске дисертације.

Члан 50.

Промоција доктора наука је јавни свечани чин којим ректор Универзитета јавно проглашава кандидата који је одбранио докторску дисертацију за доктора наука у одговарајућој области.

На промоцију се позивају декан, ментор и кандидат.

Члан 51.

Промоција доктора наука завршава се констатацијом ректора, односно проректора кога ректор овласти да су испуњени услови за проглашење кандидата за доктора наука одговарајуће области и уручењем дипломе.

Члан 52.

У изузетно оправданим случајевима промоција доктора наука може се обавити и у одсуству кандидата. Решење о одобравању промоције у одсуству, на писани захтев кандидата, доноси ректор Универзитета.

VIII ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 53.

Евиденција коју води Универзитет и евиденција коју води Факултет део су јединственог информационог система Универзитета, у складу с општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Универзитет води евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома на докторским студијама, књигу промовисаних доктора наука као и евиденцију одобрених тема за израду докторских дисертација.

Евиденција о издатим дипломама и додацима диплома, матична књига студената и књига промовисаних доктора наука трајно се чувају.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

На права и обавезе студената докторских студија која нису регулисана овим правилима, сходно ће се примењивати одредбе које уређују правила основних и мастер академских студија, а посебно одредбе које се односе на: мировање права и обавезе студената, испуњавање предиспитних обавеза, полагање испита и оцењивање, пријављивање предмета, мобилност студената и губитак статуса студената.

Права и обавезе у вези са уписом и другим статусним питањима студенти остварују у Одсеку за студентска питања.

Права и обавезе у вези са реализацијом наставе и полагањем испита, студенти остварују на матичним одељењима.

Самостални стручнотехнички сарадник за мастер и докторске студије и студентски стандард у Одсеку за студентска питања одговара за формирање матичне евиденције, издавање јавних исправа и формирање и чување досијеа студената докторских студија.

Члан 55.

Ова правила ступају на снагу даном усвајања а примењују се на студенте уписане на докторске студије, почев од школске 2016/2017. године.

Члан 35. ових правила примењују се на све студенте уписане на докторске студије, почев од 1. октобра 2018. године.

За студенте који су докторске студије уписали закључно са школском 2015/2016. годином примењују се важећи прописи.

Члан 56.

Од 1. октобра 2021. године, ова правила ће се примењивати на све студенте докторских студија.

ПРЕДСЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Миомир Деспотовић

